

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2023-03-23
Meddelad i Karlstad

Mål nr
2289-22

KLAGANDE

Rasmus Paludan, 19820102-7433

MOTPART

Polismyndigheten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Polismyndighetens beslut den 15 april 2022, diariernr 214.237/2022

SAKEN

Tillstånd till allmän sammankomst

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver det överklagade beslutet.

BAKGRUND

Polismyndigheten beslutade den 13 april 2022 att bevilja Rasmus Paludan tillstånd till allmän sammankomst den 15 april 2022 på Prologggatan i Örebro. Polismyndigheten beslutade den 15 april 2022 (det överklagade beslutet) att ändra platsen för sammankomsten till Sveaparken i Örebro. Som skäl för beslutet angav Polismyndigheten att det på grund av tvingande säkerhetsskäl enligt 37 § förvaltningslagen fanns anledning att omedelbart ändra beslutet avseende platsen för den redan tillståndsgivna allmänna sammankomsten. Den nya platsen ger större möjlighet att säkerställa den allmänna ordningen och säkerheten. Mot bakgrund av att det uppkommit stora ordningsstörningar under de senaste dygnen vid liknande sammankomster i andra städer finns tillräckliga skäl för att ändra beslutet.

YRKANDEN M.M.

Rasmus Paludan yrkar att ändringsbeslutet ska upphävas och att han förklaras ha haft rätt att hålla den allmänna sammankomsten som ursprungligt tillstånd angett på Prologggatan. Han anför följande. Han och Polismyndigheten hade gemensamt kommit fram till platsen Prologggatan. Platsen hade flera utrymningsvägar, var avskärmad från gavlar från byggnader på två sidor och hade stenläggning som underbyggnad. Svensk lag har ingen rättslig grund att flytta en sammankomst när brottslingar med våld och upplopp hindrar sammankomsten att börja. Skulle det finnas en sådan rättslig grund skulle det innebära att det inte längre fanns mötesfrihet. Sveaparken var både demokratiskt och säkerhetsmässigt ett mycket sämre alternativ. Där fanns lerig jord som bas, begränsade utrymningsvägar och vegetation som hindrade sikten. Vidare saknades möjlighet till öppen plats med barrikad och tillräckligt avstånd mellan honom och terrorister. Sveaparken innebar därför en större risk både för honom och för poliserna.

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Enligt 2 kap. 22 § ordningslagen (1993:1617) får Polismyndigheten ställa in eller upplösa en offentlig tillställning som hålls i strid med ett avslag på en ansökan om tillstånd, föreskrifter enligt 15 § eller ett förbud enligt 25 §.

I 2 kap. 23 § samma lag sägs att Polismyndigheten även får upplösa en allmän sammankomst om det uppkommer svårare oordning vid själva sammankomsten eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller om sammankomsten medför avsevärd fara för de närvarande eller allvarlig störning av trafiken. Av 2 kap. 24 § ordningslagen framgår att en allmän sammankomst endast får upplösas om mindre ingripande åtgärder har visat sig vara otillräckliga för att hindra fortsatt lagstridigt handlande, återställa ordningen, skydda de närvarande eller begränsa störningen av trafiken.

Enligt 2 kap. 25 § ordningslagen får Polismyndigheten förbjuda att det hålls en allmän sammankomst, om det vid en tidigare sammankomst av samma slag uppkommit svårare oordning eller om sammankomsten visat sig ha medfört avsevärd fara för de närvarande eller allvarlig störning av trafiken.

Enligt 37 § förvaltningslagen (2017:900) får ett beslut som till sin karaktär är gynnande för någon enskild part bara ändras under vissa förutsättningar. En förutsättning är att tvingande säkerhetsskäl kräver att beslutet ändras omedelbart.

Av 4 § förvaltningslagen följer att om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen, tillämpas den bestämmelsen.

Förvaltningsrättens bedömning

Tidpunkten för den allmänna sammankomst som det överklagade beslutet avser har passerats. Förvaltningsrätten anser dock att Rasmus Paludan har ett berättigat intresse av att få en prövning av om Polismyndigheten hade grund för sitt beslut.

Rasmus Paludan har beviljats tillstånd till allmän sammankomst den 15 april 2022 på Prologgatan i Örebro. Polismyndigheten har därefter, samma dag som sammankomsten skulle hållas, beslutat att ändra platsen för sammankomsten, till Sveaparken i Örebro och har med hänvisning till 37 § förvaltningslagen angett tvingande säkerhetsskäl som grund för att ändra det tidigare beslutet.

Att ändra ett gynnande beslut kan vara tillåtet, bland annat av tvingande säkerhetsskäl där fara finns för människors liv och hälsa. Justitieombudsmannen har emellertid uttalat att, med hänsyn till det skydd för demonstrations- och mötesfriheterna som ges i regeringsformen, ordningslagens regler på ett uttömmande sätt fick anses reglera myndigheternas befogenheter att av hänsyn till ordning och säkerhet ingripa mot en pågående eller nära förestående sammankomst. Vidare anförde JO att det självfallet inte får förekomma att möjligheterna till omprövning av ett fattat tillståndsbeslut används som ett sätt att kringgå regler till skydd för allmänna sammankomster (2000/01:JO1, s. 87, dnr. 4439-1997).

Ordningslagen innehåller bland annat bestämmelser som ger Polismyndigheten möjlighet att upplösa en allmän sammankomst om det uppkommer svårare oordning eller om sammankomsten medför avsevärd fara för de närvarande (2 kap. 23 § ordningslagen). Sådan åtgärd får endast ske om mindre ingripande åtgärder har visat sig vara otillräckliga (2 kap. 24 § samma lag). Det har i doktrinen ansetts att Polismyndigheten med stöd av 2 kap. 23 § ordningslagen även har möjlighet att ställa in en allmän sammankomst, t.ex. om polisen får

kännedom om ett hot som innebär allvarlig fara för de närvarande (Persson m.fl. Ordningslagen s. 146). Liksom angetts ovan har Polismyndigheten även möjlighet att förbjuda att det hålls allmän sammankomst om det kan befaras förekomma bl.a. lagstridigt handlande, oordning och fara för de närvarande och mindre ingripande åtgärder till förebyggande härav inte är tillräckliga.

Förvaltningsrätten bedömer, med särskilt beaktande av att demonstrations- och mötesfriheterna är grundlagsskyddade och att inskränkningar häri ska ske genom lag, att bestämmelserna i 2 kap. ordningslagen utgör ett heltäckande regelverk när det gäller Polismyndighetens befogenhet att ingripa mot allmänna sammankomster med hänsyn till ordning och säkerhet (se även Kammarrätten i Göteborgs dom den 30 augusti 2021 i mål nr 6595-20). Detta innebär att ordningslagen innehåller bestämmelser som avviker från 37 § förvaltningslagen och att det därmed följer av 4 § nämnda lag att denna bestämmelse inte kan tillämpas i den nu aktuella situationen. Förvaltningsrätten bedömer därmed att Polismyndigheten saknat befogenhet att ändra det gynnande beslutet om tillstånd att anordna allmän sammankomst med stöd av 37 § förvaltningslagen. Överklagandet ska därför bifallas och det överklagade beslutet upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-03).

Carina Ludvigsson

Rådman

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Håkan Sundholm, Gunilla Sundkvist och Per Vitalis. Föredragande: Lars Överström

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.